

Schriftlicht

Persoonlijk geloof

A.A.J. de Boer

**Kom en hoor wat ik wil vertellen,
ieder die ontzag heeft voor God,
hoor wat Hij voor mij gedaan heeft.**

(Psalm 66:16, NBV)

Waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over, zo is een bekend gezegde. Als ons hart vol is van de Here, dan wil je daarover spreken. In Psalm 66:16 lezen we dat de schrijver oproept om te komen en te horen. Een oproep om te luisteren naar wat hij te vertellen heeft.

Waarom zouden we luisteren? Er zijn vandaag de dag zoveel mensen die iets te vertellen hebben. Vaak zeggen ze voor jou onbelangrijke dingen. Laat maar zitten, denk je dan. Waarom hier wel luisteren? Omdat de schrijver, de ik-persoon van vers 16, een gekwalificeerd iemand is. Hij is gekwalificeerd omdat hij hen oproept te luisteren, die ontzag hebben voor God. Die God vrezen. Daarmee adresseert hij zijn verhaal. Daarmee zegt hij ook iets over zichzelf. Hij is een enkeling die iets wil vertellen. Maar hij vertelt geen persoonlijk verhaal dat op zichzelf staat. Dat door z'n privé-karakter voor de een van grote waarde, maar voor de ander juist van heel weinig waarde is. We hebben hier de enkeling die zijn verhaal wil delen met de gemeenschap om hem heen. Een delen dat mogelijk is omdat zijn verhaal aansluiting vindt bij die gemeenschap. De schrijver is geïnspireerd door de Heilige Geest. Daardoor kan hij woorden van geloof opschrijven. Daardoor kan hij geloven dat God bestaat en actief aanwezig is in de geschiedenis. Dat geloof is er ook bij zijn hoorders. Zijn hoorders die gekwalificeerd worden als: 'ieder die ontzag heeft voor God.' Er is aansluiting. Waar gaat het dan over? Komt de schrijver met allerlei ervaringen die hij de afgelopen week heeft meegemaakt? Dat weten we niet. Daar zegt hij niets over. Toch kunnen we wel proberen er iets van te zeggen door naar de hele psalm te kijken.

Ik, wij

In vers 16 gebruikt de dichter de 'ik'-vorm. Maar er zijn diverse momenten in deze psalm dat de schrijver de 'wij'-vorm gebruikt. Dan spreekt hij ook over 'ons'. Hij plaatst zich niet tegenover het volk, maar hij rekent zichzelf tot dat volk. Het volk dat er op het moment van spreken is. Volk dat de Here vreest..., luister naar wat ik te vertellen heb. Dat is het volk van de Here dat hij voor zich ziet. Op dat moment. Maar hij spreekt ook over het volk van de Here dat de grote wonderen van de uitleiding uit Egypte heeft meegemaakt. In vers 5 zegt de dichter dat de Here de zee veranderde in droog land en dat Gods volk te voet door de rivier trok. Verwijzingen naar de doortocht door de Rode Zee en door de Jordaan. Er waren ook moeiten voor het volk van de Here. In vers 12 zegt de dichter dat er mensen over 'ons' zijn heengereden en 'wij' zijn door vuur gegaan. Omschrijvingen die aan zware beproevingen doen denken. Het volk maakt bescherming en bewaring mee. Het volk maakt ook beproevingen mee. De dichter spreekt niet over het volk los van zichzelf. Nee, hij rekent zichzelf erbij. Toen het volk van de Here beschermd werd en toen het volk van de Here door de beproevingen moest, was het niet maar een volk, maar het was mijn volk. Ik voel mij daar bij betrokken. 'Wij' hebben dat meegemaakt.

Getuigenissen?

De laatste jaren spreken we veel over persoonlijk geloof. Over een persoonlijke band met de Here. Dat is een goede zaak. De Here vraagt dat ook van ons. Als wij persoonlijk de naam van de Here aanroepen, dan mogen we behouden worden, leert het Woord van de Here ons (Hand. 2 en Rom. 10). Een ander kan dat voor ons niet doen. En wij kunnen het niet voor een ander doen. Ieder die behouden wil worden, zal zelf de Here moeten aanroepen. Hebreëen leert ons dat het onmogelijk is God welgevallig te zijn zonder geloof. Als wij tot God willen komen, dan moeten we geloven dat Hij bestaat en een beloner is voor wie Hem ernstig zoeken. Dat ernstig zoeken impliceert een persoonlijk doorleefd geloof.

Moeten we vers 16 nu zo opvatten dat we in de erediensten ruimte moeten maken voor de persoonlijke verhalen van gemeenteleden? Dat we in de kerkdienst gaan luisteren naar wat een enkeling de afgelopen week heel persoonlijk heeft meegemaakt? Een soort persoonlijk geloofsgetuigenis? Is dat de bedoeling van Psalm 66:16?

Een aantal jaren geleden hoorde ik op een vergadering van een collega dat een gemeentelid z'n predikant op een bijzondere manier wilde vertellen over persoonlijke ervaringen. Een briefje dwarrelde door de brievenbus met de tekst van Psalm 66:16. Het gemeentelid zei dus: Beste dominee, ik wil u vertellen wat de Here allemaal aan mijn ziel heeft gedaan. Nu is het prachtig om dat met elkaar te delen en de goede hand van God te mogen opmerken in het leven. Wat kan daar een bemoediging in zitten voor de toekomst. Maar... roept Psalm 66:16 ons daar nu toe op? Bij het 'los' lezen lijkt dat zo te zijn. 'Ik wil u vertellen wat God voor mij gedaan heeft.' Maar als we kijken naar deze tekst zoals die staat in heel de psalm, dan is dat niet houdbaar. Dan spreekt de dichter niet over wat hij los van de gemeenschap, los van Gods volk, heeft meegemaakt. Hij belijdt als het ware zijn persoonlijk geloof in de Here die het volk tot op het moment van dichten heeft bewaard. Hij ziet in geloof de Here werken aan de bewaring van het volk en hij ziet daarin de Here werken aan zichzelf.

Toen al

Zo mogen ook wij vandaag in geloof zeggen dat de Here al met ons bezig was toen de Here zijn volk uit Egypte leidde. Het bloed aan de deurposten is toch een bijzonderheid die alles te maken heeft met het bloed van de Here Jezus Christus?

Het volk van de Here was geen haar beter dan de Egyptenaren. Maar omdat de Here zijn volk liefhad, heeft Hij dat volk gered. Het bloed aan de deurposten mogen wij in geloof zien als iets dat de hele deuropening blokkeerde. Er kwam geen verderfengel door. Wie binnen was, werd gespaard door de Here. Door zijn genade. Het volk werd bewaard. Dat was het volk waaruit de Here zijn Zoon zou voortbrengen. Mozes krijgt de opdracht van de Here om tegen Farao te zeggen: 'Laat mijn volk gaan, want dat volk is mijn eerstgeborene.' Zo één is de Here met zijn volk! Het doet ons denken aan de opgestane Heiland, die vanuit de hemel roept: 'Waarom vervolg jij Mij, Saulus?' Mij, terwijl het de vervolging is van het volk.

In het doopformulier dat de laatste eeuwen gebruikt is, staat het gebed waarin de Rode Zee een plaats heeft. Toen het volk daardoorheen werd geleid, was de Here ook al bezig met het kindje dat gedoopt zal worden.

Dat is een manier van denken die we niet mogen verliezen. Dat je jezelf opgenomen voelt in de gemeenschap. Dat je jezelf tot die gemeenschap rekent.

Het gevaar is namelijk groot dat we die manier van denken toch een beetje kwijtraken. Wij leven in een tijd waarin de nadruk sterk ligt op de enkeling, die los van de gemeenschap zijn of haar eigen beslissingen neemt. Het persoonlijke kan dan heel makkelijk los van de gemeenschap komen te staan.

De nadruk op Hem

Als we Psalm 66 goed lezen, dan klinkt er in vers 16 eigenlijk een belijdenis door. De dichter belijdt z'n persoonlijk geloof. Hij heeft het niet over ervaringen die men heeft. Of over ervaringen die mogelijk zouden kunnen zijn. Een wat afstandelijke manier van spreken zou dat zijn. Nee, de dichter heeft het over zijn geloof. Ik geloof in de Here die zo en zo gedaan heeft. Daarbij komt hij niet met een geloof dat bij hem begonnen zou zijn. Hij voegt zichzelf in, in de stroom van Gods volk waarin het geloof in God en zijn daden aanwezig is. Zo is het met geloofsbelijdenis doen vandaag eigenlijk nóg steeds. Bij het doen van geloofsbelijdenis vraagt de kerk of er geloofd wordt in de Here zoals we Hem mogen kennen uit het Oude en Nieuwe Testament. Daarbij sluiten we aan. Tegelijk belijdt een enkeling dat. Het is onmogelijk dat anderen voor jou belijden. Er zal persoonlijk doorleefd geloof moeten zijn.

Als we getuigen van Gods grote daden in ons leven, zal de nadruk toch moeten liggen op de Here. Op wat Hij gedaan heeft. Niet op wat ik er allemaal van vind. Of hoe ik het allemaal beleefd heb.

Als we denken aan de Pinksterdag, dan hebben de discipelen iets bijzonders meegemaakt. Geluid, vuur, beweging en spreken in andere talen. Een ervaring waarvan we ons kunnen voorstellen dat een journalist de volgende vraag stelt: 'Hoe hebt u dat allemaal ervaren?' Of: 'Wat deed dat met u?' Maar daar lezen we in Handelingen 2 niets van. In een fractie van een seconde kregen zij om zo te zeggen een LOI-cursus vreemde talen. Datgene waar je normaal lange tijd voor moet blokken, was nu in één keer klaar. De mensen hoorden de apostelen opeens in buitenlandse talen spreken over de grote daden van God. Zij spraken niet over het wonder in hun eigen leven dat ze opeens Chinees spraken of zo, maar ze spraken over de daden van de Here.

Levend lid

Hoe komen wij aan dat persoonlijk geloof? Psalm 66 begint met de oproep aan de volken om de Here te loven en te prijzen. Maar wie kan dat? Farao hoort over de Here. Maar hij keert zich af. Hoogmoedig klinkt het: 'Wie is de Here?' De vijanden van God kruipen voor Hem, zegt vers 3. Nebukadnessar verzet zich tegen de Here en kruipt als een dier over de grond. Zo is het in de wereld nog steeds. Niemand komt vanuit zichzelf tot geloof. Integendeel, vaak is er ernstig en bitter verzet. Hoe kom je dan aan geloof? Dat heb je niet omdat je een keer besluit om te gaan geloven, maar dat geloof belooft de Here aan zijn kinderen die Hij uitkiest in genade. In de kerk, in de gemeenschap klinkt het Woord van de Here. In Zondag 25 HC belijden we dat de Heilige Geest het geloof werkt door de verkondiging van het evangelie, en het versterkt door het gebruik van de sacramenten. We worden in de gemeenschap opgeroepen te geloven. Voordat wij dat horen, is er de Here die ons belooft dat wij zijn kinderen mogen zijn.

Natuurlijk zijn er (gelukkig!) uitzonderingen en komen mensen op oudere leeftijd vanuit de wereld tot geloof. Toch zal hun getuigenis nooit beginnen bij henzelf. Zij zullen belijden dat de Here hen tot het geloof leidde. Het zijn (helaas!) onder ons in Nederland uitzonderingen.

De weg die de Here gaat, kunnen wij Hem nooit voorschrijven. Hij blijft vrijmachtig. Toch sloot de HERE zijn verbond met zijn volk en daar horen de kinderen bij. Vanaf hun kinderjaren mogen die leren ingroeien in Gods gemeenschap. De gemeenschap die er momenteel is. Ook de gemeenschap die we delen met hen die ons voorgingen in het geloof. Die geschiedenis kennen is zo belangrijk. De canon voor die geschiedenis leren ons Gods Woord en de kerkgeschiedenis. Gods Woord leert ons bijvoorbeeld in Hebrëen 11 dat omkijken naar het verleden bemoedigend is. Zoals God toen en toen was, zo is Hij vandaag nog steeds. De betrouwbare God, die zijn volk in leven weet te houden. Die zijn volk door beproevingen heen weet te brengen waar Hij wil.

Van dat volk mag ik een levend lid zijn en blijven. Dat is en blijft een wonder. Er is geen cursus met garantiesucces. Doe dit en doe dat en dan heb je persoonlijk geloof. In geloof zeggen we dat de Here het ons moet geven. Hij wil dat doen door ons op te voeden in een omgeving die vol is van de Here en zijn Woord. Een omgeving die we mogen ontvangen in de gemeenschap van de kerk. Wanneer we dat steeds meer gaan zien, kan het niet anders of we willen daarover spreken. Wat geweldig dat we in de gemeente van God daar de woorden voor krijgen. Bijvoorbeeld met Psalm 66. Daarover zingen is een persoonlijk gelovig belijden van Gods grote daden in het leven van de gemeenschap en in het leven van een ieder die dat met ontzag voor God zingt.